N°. 139.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 15 *July*

NEDERLANDEN.

Breda, den 15den July.

H. K. H. de Prinses *Frederik* der Nederlanden is, met Hoogst derzelver dochtertje, vergezeld van Mevrouwe *de Constant Rebecque* en verder gevolg, gisteren middag omstreeks drie uren, alhier aangekomen. Hoogstderzelver doorluchtige Gemaal was haar een eind wegs te gemoet gegaan.

— Volgens advertentie van den opperkamerheer zal het hof op heden den rouw aannemen, wegens het overlijden van Zijne Keizl. Hoogh. den grootvorst *Konstantijn* van Rusland.

— Een besluit van den 9 julij 1831, houdende aanwijzing der regterlijke autoriteiten, welke, in zaken de Rijnvaart betreffende, zullen regt spreken, ziet heden het licht. Dit besluit, dat op den zelfden dag is uitgegeven, wordt gevolgd van twee artikelen betrekkelijk de Rijnvaart, op den 24sten maart 1815, te *Weenen* vastgesteld en geteekend. Deze beide artikelen worden door de Staatscourant, in de fransche taal medegedeeld, zonder vertolking ten behoeve van diegenen onzer landgenooten, die de fransche taal niet magtig zijn.

— In Vriesland zijn tot leden der gedeputeerde staten herkozen de heeren *C. G.* baron *du Tour van Bellinchave* en *J. A. Leemma*. De heer *U. W. van Buma* is gekozen in plaats van den overleden heer *P. J. van Beyma*.

De staten der provincie Gelderland hebben tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen den heer *J. A. C.* baron *van Nagell*, en, in plaats van Jonkh. *J. E. M. van Lijnden van Hoevelaken*, die verzocht had niet meer in aanmerking te mogen komen, gekozen den heer *W. A.* baron *Schimmelpenninck van der Oye van de Poll*.

— Zondag den 10 July heeft de tweede divisie van het leger te velde, voor de eerste maal na het betrekken van dat kamp, op den 8sten dezer maand, den dag des Heeren gevierd, door het houden van hare plegtige godsdienstoefeningen in de open lucht. Z. D. H. de Hertog *van Saxen-Weimar* had deze gelegenheid verkozen tot intrede voor Dom. *W. F. C. van Laak*, als aalmoezenier en veldprediker bij zijne legerafdeeling, en was met den generaal-majoor *Destombe* benevens eenen talrijken staf bij de godsdienst tegenwoordig. De leeraar sprak over de vaderlandsliefde, een heilig middel tot geloof en deugd voor den christelijken krijgsman, naar aanleiding van Psalm 137 vs. 5 en 6. *„Indien ik u vergeet, o mijn Vaderland! zoo verdorre mijne regterhand. Mijne tong kleve aan mijn gehemelte, zoo ik u niet gedenke; zoo ik mijn Vaderland niet verheffe, boven 't hoogste mijner blijdschap."*

Daar de benoemde heer aalmoezenier der Roomsch Catholijken bij de tweede divisie nog niet bij het leger was aangekomen, had de heer *van Euven*, aalmoezenier der eerste divisie, op zich genomen, de plegtige eeredienst bij zijne geloofsgenooten uit te oefenen, welke te gelijker tijde plaats had. En zoo waren van de beide zijgaden dezer legerdivisie de verschillende krijgslieden, elk in de plaats zijner godsdienstige belijdenis, aanwezend; alwaar, op hetzelfde oogenblik, hier harten zich broederlijk vereenigden tot het uitstorten hunner gebeden. Zoo leverde de open kampplaats, gelijk op elken rustdag, wederom het treffend schouwspel op, hoe de Nederlandsche krijgschaar den God der Legermagten niet vergeet, maar in den grooten tempel der natuur hem in geest en waarheid aanbidt. Dank hebbe Z. K. H. Prins *Frederik*, die, als opperbevelhebber der vaderlandsche krijgsmagt, door deze instelling zoo weldadig zorg droeg voor derzelver godsdienstige belangen en welvaart.

— Wij vernemen, dat Z. M. de Koning van Pruissen aan den schrijver van het werk *La ville rebelle*, die Hoogstdenzelven zijn werk aangeboden had, eene kostbare gouden snuifdoos vereerd heeft, vergezeld van eenen zeer vleijenden brief, ter betuiging der tevredenheid, aan dien moedigen bondgenoot van onzen Koning.

— Wij vernemen dáánenboren dat gemeld werk eerlangs uitgegeven wordt; het eerste deel moet reeds deze week alhier zijn uitgekomen.

— In Antwerpen mag niet meer in het publiek gebeden worden. *Liberté en tout et pour tous!* Eenige dagen geleden zag men troepen van 3 à 400 lieden, mannen, vrouwen, kinderen, die eenige tijd lang voor de Lieve-Vrouwe-kerk knielden en hunne devotie deden. Een besluit van den brigade-generaal, kommandant der provincie Antwerpen, *de Tabor*, verbiedt hun deze gebeden, en gelast, dat alle volksverzamelingen van meer dan vijf personen, van welken oorzaak of van welke kunne ook, oogenblikkelijk door de militaire magt zullen worden uiteen gedreven. Zondag avond hebben onderscheidene patrouilles, echter zonder geweld of zonder eenigen tegenstand te ontmoeten, de menigte verjaagd. Den volgenden morgen waren er nog vele dier bidplaatsen in de kerk, die in dezelve gevlugt waren, waarschijnlijk, om hunne gebeden, die zij uitzenden, door de *Belgische revolutie*, bewerkte allerede meester verlost worden, te volbrengen.

De *Brusselsche Courrier* vraagt of, hoewel *Leopold* I koning van Belgie en *Willem* I koning van Holland is, het hof-ceremoniel niet verders, dat zij elkander in hunne wederzijdsche betrekkingen *broeder* moeten noemen. Wij antwoorden den *Courrier* met het gemeene spreekwoord: een zot kan meer vragen dan zeven wijzen kunnen beantwoorden.

— De Warschausche dagbladen van den 2den July behelzen slechts berigten van eenige onbeduidende krijgsverrigtingen. In de zitting van den Rijksdag van den 3den July, was een ontwerp van wet aangenomen, volgens hetwelk er voor 10 millioenen nieuwe banknoten van 1 tot 2 guldens zouden worden uitgegeven, dewelke één jaar na het einde van den oorlog in klinkende munt zullen worden ingewisseld.

— Engelsche berigten zijn er heden niet.

— Wij hebben, in ons nommer van zaterdag, het artikel 's Gravenhage, uit een ander dagblad overgenomen, de benoeming van den heer *F. Frets* tot vice-president van de regtbank van eerste aanleg te Rotterdam en deze daadzaak is waar, niet naauwkeurig is echter het daarbij vermelde, dat Z. Ed. de heer *Beelaerts van Blokland* verwangen zou hebben, die wel als van gemelde regtbank, maar nimmer als vice-president van dezelve geweest [illegible]

— Uit het kamp bij Rosyn, den 13den July.

Gisteren hadden wij het genoegen, hier de inspectie en evolutie van een talrijk vrijwillig bataljon veld-artillerie (n°. 5 en 6), de eerste onder den heere kapitein *van der Beek*, de laatste onder den heere kapitein *Meijt*, bij te mogen wonen. De voor veldinspecteur dienstdoende, thans kommandant der artillerie te velde, had zelf de inspectie op zich genomen, en daartoe een groote drie uren bezig gewerkte ruimte, tusschen de [illegible] gelegen, uitgekozen. Eene talrijke menigte toeschouwers, die bij de [illegible] schouwspel tegenwoordig waren. Na afloop der inspectie begonnen weêr Z. H. E. G. de evolutiën, gedurende welke hij zelf het kommando op zich nam, en die men, na een paar uren geduurd te hebben, ten volkomen genoegen, niet het bleek, niet alleen van dien kundigen artillerie-kommandant alleen, maar ook van de daarbij zijnde toeschouwers afliepen. Men kan zich moeijelijk, zonder op de plaats zelve te wezen, een denkbeeld vormen van soortgelijk een tafereel, als hetgeen door de gemelde veld-batterijen ons werd geleverd; moeijelijk eene verhoeging, door aan de spitsen daarvan op te merken, welke aanmoedige officieren, die, in de jeugdige kracht des levens, den ridderkruis versierd, gedenkzaam zaedt hebben, wat zij voor de heilige zaak des vaderlands vatten, daartoe geroepen, zullen kunnen verrigten.

Hebben wij vroeger met uitstekend genoegen ook het korps rij-

lende artillerie, den 2den Mei laatstleden, voor Zijne Koninklijke Hoogheid mogen zien manoeuvreren; thans kunnen wij, bij vergelijking, voor zoo verre die mogelijk is, verklaren, dat het *geheele* artillerie-wapen ons voorkomt, in al zijne deelen die voortreffelijke hoedanigheden te bezitten, die, zonder elkaêr in eenig opzigt toe te geven, niet anders strekken kunnen, dan om, met behulp en steunverlangen, den roem onzer wapenen luisterrijk te blijven handhaven.

Door een Ooggetuige.

's Gravenhage, den 13den Julij.

Bij besluit van den 5 dezer, n° 21, is de heer *H. Dibbetz* door Z. M. benoemd tot inspecteur voor de Rijnvaart op Nederl. grondgebied, op den voet van art. 101 en 102 van de overeenkomst en het reglement betrekkelijk de Rijnvaart, den 30sten Maart 1831 te Mentz gesloten.

— Men vernoemt, dat door een der heeren gouverneurs de vraag geopperd zijnde: » of, bij ongenoegzaamheid der vrijwillige geldleening, en bijaldien de verpligte leening in werking wordt gebragt, het zal kunnen toegelaten worden, dat de aanslagen in de laatstgemelde leening, bij derzelver voldoening, worden *vereenigd*, zoodat het gezamelijk bedrag van onderscheidene aanslagen, met betrekking tot de wijze van betaling, als een *enkel* artikel zal kunnen worden aangeteekend, op den voet der bepalingen van de wet?" daarop door den heer Stadtersma, administrateur der directe belastingen, ons bij deze vandaan in antwoordschrijven door het gevoelen van Z. Exc. den Minister van Financien, eene toestemmende beantwoording is gegeven.

BELGIE.

Brussel, den 13den Julij.

De heeren *le Hardij de Beaulieu*, vader en zoon, zitten steeds zonder eenig succes. De Kamer heeft dit proces in handen, welke instructie veel ingewikkelds zal opleveren. De heer *de Sodder* is gisteren door den regter ter instructie verhoord geworden; ook hij zit zonder succes.

— Laatstleden zondag heeft men, te Cortenberg, den heer *Adolf Roussel*, professor bij de hooge school en president der nationale associatie te Leuven, zoeken te arresteren. Een gendarme is in de diligence gekomen, waarin de heer *Roussel* met den burgemeester van Leuven *de Neeff*, zich bevond en heeft hem uitgenoodigd, om hem te volgen, ten einde, zoo hij zeide, de *regering* te [illegible]. De heer *Roussel* heeft zulks zonder aarzelen gevolgd, en den gendarme geantwoord, dat hij met de regering van Leuven wel spreken zou. Hij is tot dus verre nog niet gearresteerd.

— Wij lezen in onderscheidene fransche dagbladen:

» Brieven van Londen van den 8sten der loopende maand, hebben per estafette ontvangen, melden, de prins *Leopold*, voor zijn vertrek naar Belgie, zeker van de geestgesteldheid in dat land wilde zijn, [illegible], dat de prins van twee engelsche regimenten vergezeld zal zijn, [illegible] te doen verbinden. Deze kwestie is in den raad [illegible] een hevigen tegenstand gevonden; sergeanten zullen nog meer dan gemeene kozijns."

Volgens eenen anderen brief uit Londen zou de hollandsche gezant alsnog de heer *Falck*, de conferentie plegtig hebben bedreigd, dat de koning zijn meester zoo tegen den *vorm* als tegen den *inhoud* der 18 artikelen, bevat in de vredes-préliminairen, ter aanneming voorgedragen, *protesteerde*. Deze betekening was geenzins gunstig opgenomen geworden, om eenen geheimen raad en vervolgens eene vergadering van de leden der conferentie onmiddellijk te beroepen. Lord *Grey* had, ten gevolge dezer vergadering, eene conferentie met prins *Leopold* gehad, van welke men den uitslag nog niet kende, naar die, naar het inderdaad karakter van den prins te oordeelen, waarschijnlijk [illegible] zijn vertrek [illegible].

— Men wil ons verzekeren, dat het dagblad *Le Tableau*, dat, gelijk bekend, [illegible] van den generaal *Mellinet* gedrukt te hebben, in dispositie [illegible] dat het zoo goed als geheel in handen [illegible] maar ook [illegible] dien kunnen [illegible] zich [illegible] toe te [illegible] de plaats [illegible] van [illegible] den [illegible] Julij [illegible] *Le Messager de* [illegible]

Wij vinden in een dagblad *le Messager de* [illegible]

» De arrestatien verontwaardigen [illegible] de heer *Bonnemille*, [illegible] en een der majoors van de burgerwacht alhier, [illegible] deden [illegible] de uitgever van dit dagblad en [illegible] van den volgenden [illegible] instructie [illegible] aan den commissaris des gouvernements, vergezeld van [illegible] commissaris van [illegible] en van eenige gendarmen, [illegible] aanspooringen in de drukkerij en belendende vertrekken, om eene [illegible] proclamatie te zoeken, [illegible] te wapen roeping [illegible] ten behoeve des prinsen van Oranje zou vervat wezen. Het is niet noodig te zeggen, dat zij niets gevonden, hebben. Dergelijke naarsporingen zijn insgelijks bij den heer *Couvreur van Malleghem* gedaan, doch zijn insgelijks vruchteloos geweest."

— De aanneming der preliminairen is oorzaak, dat het grootste gedeelte onzer fabrijken, die nog niet gesloten waren, thans gesloten zijn. Een onzer grootste fabrijken is heden blijven stilstaan. De policie is belast met de namen op te teekenen der fabrijkanten, die al nog geneigd mogten zijn, dat voorbeeld te volgen.

— Gisteren avond, omstreeks zeven uren is de gewapende magt op nieuw op de been gekomen. Eenige katoen-spinners traden, van eene menigte volks vergezeld, de Sassen-poort binnen met zich voerende, *eene op zijn engelsch gekleede pop, op eenen ezel gezeten*. Het volk riep *Weg met Saksen-Coburg! Leven de Belgen!* De pop werd vervolgens onder een gedurig uitjouwen en hevig getier door de stad geleid. Aan de steenstraat gekomen zijnde, werd de pop in stukken gereten, het volk betwistte elkander de stukken, door die met de tanden van elkanders te scheuren. De policie spoort de aanleggers en medehelpers van deze tooneelen van wanorde op.

Ten vijf ure is er een schot uit [illegible] schildwacht gelost, die den post in het klein straatje achter de kazerne der kavallerie bezette.

FRANKRIJK.

Paris, den 9den Julij.

Het schijnt bleek, dat het ministerie, in de troonrede des konings, bij de opening der vergadering van de kamers te doen, eenige zinsneden ten voordeele der politieke zaak zal laten invloeijen. Maar, wat het inwendige aanbelangt, zoo heerscht er nog de grootste onzekerheid in den raad, wegens de kwestie der erfelijkheid van het pairschap. De koning houdt zich zeer daarmede bezig en schijnt, bij de oplossing dier kwestie, zijn vertrouwen gedeeltelijk in den hertog *de Broglie* te stellen. De edele hertog is, wegens deze zaak, reeds tweemalen van zijn landgoed te Parijs gekomen, om Z. M. zijne wijze van denken te ontvouwen over de wet op het pairschap, welke, in de aanstaande zitting, de kamers moet worden voorgedragen. Wij behoeven niet aan te merken, dat de hertog *de Broglie* naar de erfelijkheid overhelt, ten minste als grondbeginsel.

— De uitslag der verkiezingen van heden is: [illegible] kandidaten 51; ministerieelen, die tegen de erfelijkheid van het pairschap [illegible] 10; onzekeren 10.

— Wij lezen [illegible]

— De eind[illegible] [illegible] [illegible] [

DUITSCHLAND.

Augsburg, den 7den Julij.

Van de Servische grenzen wordt, in dato den 20sten Junij, gemeld, dat men eindelijk, van Konstantinopel, inlichtingen omtrent de reis en het doel der uit de Dardanellen gezeilde vloot bekomen had. Dezelve was allereerst in de haven van Enos voor anker gekomen. De Groote Heer was, op een fregat, de vloot van verre gevolgd en zou te Enos aan land stappen, de aldaar bijeen getrokken landtroepen in oogenschouw nemen en zich vervolgens naar Adrianopel begeven, alwaar een leger van 30,000 man verzameld is. De expeditie ter zee is blijkbaar naar Salonika bestemd en heeft het dubbele doel, om tot het bedwingen der oproerige Albanezen mede te werken en de Griekenland verlatende turksche huisgezinnen aan boord te nemen. Over de bestemming der bij Adrianopel verzamelde legermagt was men in het onzekere; sommigen wilden, dat de Groote Heer daarmede het bevorderen op het oog had van een lang door hem gevormd ontwerp, dat met de voortgangen der poolsche insurrectie in verband stond; deze namelijk zijn van oordeel, dat hij van de omstandigheden gebruik wil maken, om zich tegen Rusland te verklaren, ten einde de door hem afgenomen provincien te herwinnen. Hoe nadeelig echter de poolsche revolutie op de magt van Rusland gewerkt heeft, zoo bezit dat Rijk nog middelen genoeg, om geenen aanval van den kant der Turken te behoeven te vreezen.

LOMBARDIJSCH-VENETIAANSCH KONINGRIJK.

Venetie, den 27sten Junij.

Volgens stellige berigten uit Rome is de ontruiming van de pauselijke staten door de oostenrijksche troepen, nogmaals uitgesteld en nu definitief op den 30sten dezer bepaald. Dit uitstel zal zekerlijk gunstige gevolgen hebben, aangezien er vermoed worden, alvorens er eene sterke militaire macht tot de pauselijke regering ten dienste staat. Deze heeft zich haastig, bij den afmarsch der Oostenrijkers, op Faenza gerigt, welke stad nauwelijks eenige uren verlaten was of er braken op nieuw onlusten binnen dezelve uit, welke slechts door den terugkeer der troepen gestild konden worden.

ITALIE.

Turin, den 26sten Junij.

Alhier wordt algemeen een schrijven gelezen van een traktaat, dat, op den 5den dezer, tusschen Oostenrijk en Turkije zou gesloten zijn. Intusschen gaan de oorlogsopperhoofden krachtig voort. In Venetie werden twee nieuwe compagnien rijdende artillerie met eene reserve compagnie, georganiseerd; al de contingenten zijn onder de wapenen en daar wordt zelfs van eene zeer kort op handen zijnde nieuwe volksligting gesproken. De Koning zal onverwijld naar Genua vertrekken, welke stad op eenen sterken voet van tegenweer gesteld is en eene bezetting van 20,000 man heeft. De leening komt zachtjes aan vol, echter niet op zulk eene voldoende wijze als men gedacht had; intusschen zijn de uitgaven buitengewoon en het is niet mogelijk, dat deze staat van zaken lang kan duren.

TURKIJE.

Konstantinopel, den 11den Junij.

Eenige dagen geleden is een fransch fregat in onze haven voor anker gekomen, tot den overbrengt van den franschen ambassadeur *Guillaminot* naar Toulon bestemd. Deze wacht slechts met zijn vertrek, tot de terugkomst des Grooten Heers van Adrianopel als wanneer hij dadelijk zijne afscheids audientie verzoeken en vertrekken zal. Zijn opvolger is nog niet bekend.

VERVOLG der Redevoering van den Heere Gouverneur dezer provincie, op den 3den dezer, bij de opening van de zitting der provinciale staten gehouden. (Zie ons vorig nommer.)

» Indien ik hier gelijk ik, zulks reeds elders, en bij alle geschikte gelegenheden, gedaan heb, onbewimpeld de waarheid hunde, en de bedoelingen en pogingen van die kwaadgezinden, voor U. E. G. A. niet verhelen, dan vinde ik mij tevens verpligt hier bij te voegen, dat die bedoelingen en pogingen in de overige getrouw gebleven gewesten, een ongunstig denkbeeld van de gezindheid der bewoners van deze provincie hebben doen opvatten, welk denkbeeld, reeds daardoor onverdiend, omdat men de gevoelens van een klein gedeelte voor de gezindheid der geheele bevolking schijnende te houden, de groote meerderheid der Noord-Brabanders ontzenuwd, evenwel ongelukkig te veel gevoed is geworden door een aantal personen, welke, bij het ontstaan en dagelijks uitbreiden van dien afkeur in de Zuidelijke provincien door eenen plotselijken schrik bevangen, dit gewest in allerijl verlieten, om zich of hunne betrekkingen en goederen elders in meerdere veiligheid te stellen, en hunne overhaaste vlugt van hier hebben doen voorkomen als noodzakelijk geworden, om zich aan vervolgzucht te onttrekken; waarbij zij niet nalieten, deze provincie als in eene vreesselijke gisting zijnde en gereed, om aan den opstand deel te nemen, af te schilderen. Ook eenige bewoners van deze provincie hebben, door hunne briefwisseling, dat ongunstig denkbeeld bij hunne vrienden en bekenden in de andere getrouwe provincien meer en meer doen toenemen, en zelfs getracht die weldenkende Noord-Brabanders verdacht te maken, aan welke zij zich bij den aanvang der onlusten hadden aangesloten, omdat zij wisten bij dezen hulp en bescherming te zullen vinden, wanneer moedwil en oproer onverhoopt mogten uitgebarsten hebben.

» Hoe hard het nu ook voor de Noord-Brabanders moge vallen, hunne gezindheid bij hunne landgenooten in de overige Noordelijke gewesten in verdenking gebragt en gelasterd te zien, zoo houde ik mij evenwel te zeer overtuigd van de billijkheid en regtschapenheid van de bewoners dier gewesten, dan dat ik mij niet zoude mogen vleijen, dat zij weldra, voor zoo verre dit niet reeds plaats heeft, van dat ongunstig denkbeeld zullen terugkomen en de inwoners van Noord-Braband regt zullen doen wedervaren. Intusschen mogen de volgende daadzaken spreken en van den goeden geest in dit gewest getuigen.

» Noord-Braband, door deszelfs ligging, op eene zeer uitgestrekte linie, aan de in opstand zijnde provincien stootende, zoo waren deszelfs grensdorpen gedurende eenige maanden blootgesteld aan bijna dagelijksche invallen en aan de roof- en plunderzucht der opstandelingen, welke de overeengekomene wapenschorsing niet eerbiedigden. Hoe onaangenaam en schadelijk die toestand ook voor de ingezetenen was, vooral in den beginne, toen deze provincie van troepen was ontbloot, en zelfs later, toen onze armee nog niet genoegzaam versterkt was, om alle de bedreigde punten der provincie te dekken, zoo is evenwel de openbare rust van de zijde der ingezetenen nergens gestoord geweest, en hebben zij steeds hunne hoop en vertrouwen op het gouvernement gevestigd gehouden.

» De aanhoudende doortogten van troepen en de zware inkwartiering, waaraan deze provincie, uit hoofde van hare ligging, en om het langdurig verblijf der armee in dezelve, meer dan de overige gewesten blootgesteld is, — het in stand houden van de linie, der vestingen 's Hertogenbosch, Bergen-op-Zoom, Breda en Geertruidenberg, en al het ongerijf hetwelk zoodanige staat aan de omstreken dier vestingen oplevert, — het onder water zetten en houden der landen rondom de vestingen gelegen en het afbreken der woningen in de nabijheid der vesting Breda, als een gevolg van het aangenomen verdedigingsstelsel, — de stijging der prijzen van de levensmiddelen, als het uitvloeisel der meerdere consumtie door het verblijf der troepen in de provincie veroorzaakt, — en de afstaand van onderscheidene bedrijven en koopwinningen, door de stremming der vroeger aangeknoopte betrekkingen met de Zuidelijke provincien, — al die nadeelen hebben de ingezetenen niet alleen lijdelijk getroost, maar zij hebben ook, ieder naar zijne draagkracht, daartoe bijgedragen, en in evenredigheid van hunne middelen meerdere der overige Noordelijke provincien, ruimschoots bijgedragen tot ondersteuning van 's Rijks schatkist, en behalve hunne niet onaanzienlijke giften tot dat einde, de gewone rijksbelastingen pligtmatig ingezuiverd, en hun aandeel in de buitengewone geldleeningen met den meesten spoed en de meeste bereidwilligheid voldaan.

» Niet alleen hebben de schutterijen in de steden, van het oogenblik af dat de troepen uit dezelve naar België optogen, bereidvaardig de wapenen aangegrepen, de garnizoens-diensten aldaar verrigt, en tot het bewaren der orde en rust krachtdadig gewerkt, maar ook vele jongelingen uit den burgerstand, door hunne jaren niet tot de dienst gekomen of hunne diensttijd bedreven reeds vervuld hebbende, hebben zich vrijwillig aan dezelve pligtigen aangesloten; terwijl vele andere uit alle standen het gemaakt voor het behoud van het vaderland hebben aangegord en zich op onze grenzen bevinden; zijnde ook dezer dagen een gedeelte der 's Hertogenbosche mobiele schutterij naar het leger uitgetrokken, zonder dat een enkele der daartoe gedesigneerden achter gebleven; en verbeidende het kortelings [illegible] Brabandsche vrijwillige jagers, staande onder het bevel van Jonkheer *Pompon Gerson*, lid van de vergadering der E. G. A., welk korps thans te Heusden in bezetting [illegible] het oogenblik, waarin hetzelve tot het verrigten van [illegible] gewigtige diensten zal gerequireerd worden.

» Ik mag echter, van de andere zijde, voor U. E. G. A. niet verbergen, dat vele milicien, uit Noord-Braband herkomstig, zich van desertie hebben schuldig gemaakt, voornamelijk bij [illegible] dezer troepen uit de Zuidelijke provincien, en dat slechts het [illegible] getal der schuldigen aan mijne [illegible] heeft gegeven, en dezen naar hunne korpsen [illegible] zijn. Aangenaam zoude het voor mij zijn geweest, indien deze daadzaak niet bestond en ik daarvan niet had moeten gewagen; doch dan ook op het onderzijn gunstig tafereel, hetwelk ik, van den geest der Noord-Brabanders mogt aanbieden, is wederom eene uitgewischt geworden bij de in het vorigjaar plaats gehad hebbende loting voor de nationale militie, welke zich overal in de beste orde is afgeloopen, maar waarbij men zich niet genegen heeft opgeworpen, dat de lotelingen door hunne ouders of voogden vergezeld waren, om voor te komen, dat door die jongelingen, hetzij uit dronkenschap, hetzij door afmatoking van kwaadwilligen, ongeregeldheden gepleegd werden, zijnde dan ook van de [illegible] manschappen, door deze provincie te leveren, 1650 afgeleverd geworden, zoodanig in het geheel of achtergebleven zijn, waarvan zich echter eenige reeds vóór den opstand in België bevonden.

» Hoewel nu dat getal malatigen nog al aanzienlijk moet zijn, zoo heeft evenwel het getal der opgekomenen en ingeschrevenen de verwachting van velen overtroffen; ik ben dan ook door het depar-

ment van binnenlandsche zaken, op last van Z. M. gemagtigd geworden, aan de burgemeesters der grensgemeenten Zundert, Rijsbergen, Luikgestel, Dommelen, Borkel en Schaft, Alphen en Riel, Gilze en Rijen, en onderscheiden anderen, welke de contingenten hunner gemeenten ten volle hadden afgeleverd, Zr. Ms. welgevallen te betuigen over de bijzondere zorg en ijver, die door hen aan den dag is gelegd bij al hetgeen hunne bemoeijenissen tot de nationale militie betreft.

» Ik zal niet noodig hebben aan U E. G. A. te doen opmerken, dat de omstandigheden, die uit den opstand in het Zuiden zijn voortgesproten, zeer moeijelijk geweest zijn en vele buitengewone werkzaamheden, zorgen en toezigt gevorderd hebben, maar ik mag voor U E. G. A. niet verzwijgen, dat ik, in die zorgelijke omstandigheden, zoo wel van het kollegie van gedeputeerde staten, den heer griffier en de ambtenaren bij het provinciaal bestuur, als van de heeren distrikts-kommissarissen, de ondubbelzinnigste blijken van hunne gehechtheid aan de goede zaak en van hunne ijverige en onvermoeide medewerking, ter bevordering van de aangelegenheden van de dienst, heb ontvangen; vermeenende ik mij overigens te bepalen, met van de overige ambtenaren, welke zich in die omstandigheden hebben doen onderscheiden, slechts op te noemen den heere burgemeester der stad 's Hertogenbosch, wiens medewerking, vooral in de eerste oogenblikken, mij zeer nuttig is geweest, en den heere burgemeester der stad Breda, welke bij den aanvang der onlusten en te midden van den aanzienlijken doortogt van troepen in die stad, niet gemeenschappelijk het mij kon te werk gaan, desniettemin met ijver en beleid alles heeft verrigt, wat de omstandigheden vorderden.

» Na deze, myne heeren, in dit tijdstip noodzakelijke inleiding, waarbij ik niet mag nalaten te vermelden, dat Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, admiraal en kolonel-generaal, welke zich als opperbevelhebber van het leger te velde, reeds eenen geruimen tijd in deze provincie bevindt, en in die hoedanigheid meermalen de steden en vestingen in dezelve met zijne hooge tegenwoordigheid vereerd heeft, allerwege door zijne voorkomende en beminnelijke hoedanigheden de harten der ingezetenen tot zich heeft getrokken, en dat de troepen, onder het opperbevel van Z. K. H., zich door het onderhouden eener strenge krijgstucht hebben doen onderscheiden, moge ik U E. G. A. onder herinnering aan de door mij, bij de opening der zitting van het voorgaande jaar, blootgelegde gevoelens, waaraan, hiervan heb ik de minste overtuiging, mijne daden beantwoord hebben, andermaal mijnen wensch te kennen geven, dat eendragt, onderling vertrouwen en wederkeerige welwillendheid in onze werkzaamheden moegen uitblinken, zoodanige eendragtelijke stemming, E. G. A. heeren! is vooral nu meer dan ooit noodzakelijk, zoo wel om het gouvernement te ondersteunen in deszelfs zorgen ter handhaving van het algemeene welzijn, als om, nadat dezen met eenen gelukkigen uitslag, die God verleene, zullen bekroond zijn, wederkeerige vruchten daarvan te kunnen plukken, aan de wonden van [illegible] te helpen, welke de beroerten dezer provincie alnog veroorzaken.

» Het jaarlijksch verslag, hetgeen aan U E. G. A. zal gedaan worden, en hetwelk wederom met de daartoe vereischte tabellen en andere toelichtende stukken zal vergezeld zijn, zal U E. G. A. bekend maken zoowel met den toestand der provincie, als met de belangrijkste zaken, bij de administratie gedurende het nu afgeloopen jaar voorgekomen. Ik zal dus kort kunnen zijn in hetgene ik daaromtrent heb te vermelden, en, zonder in vele bijzonderheden [illegible] daarvan in het algemeen kunnen opgeven.

» De groote staatkundige gebeurtenissen, in het afgeloopen jaar voorgevallen en nog aanhoudende, hebben te weeg gebragt, dat geweinig of niets tot verbetering of tot nut in deze provincie heeft kunnen worden ondernomen, wordende daartoe rustige tijden vereischt; doch er is evenwel zoo veel de buitengewone werkzaamheden, uit de buitengewone omstandigheden, waarin wij ons bevinden, voortgevloeid, dit hebben toegelaten, gezorgd geworden, om de gewone zaken van administratie af te doen en bij te houden, en U. E. G. A. zullen, in het jaarlijksch verslag, hoe weinig bedangrijk dan ook in andere opzigten, daarvan de bewijzen aantreffen.

(Het vervolg en slot in een volgend nommer.)

CORRESPONDENTIE.

Het [illegible] den brief van *eenen vrijwilliger*, in ons nommer 131 opgenomen, ingesloten in eenen brief gedateerd uit *Doesburg* en geteekend [illegible] geplaatst worden. Wij hadden omtrent den inhoud des bedoelden briefs, onze gedachten, zoo wij verkozen, met bescheidenheid gezegd. De heer T. overtreedt deze door ons getrokken grenslijn, en doet zijn vaderlandsch gevoel in de *achterhoede* (Doesburg) in een voor ons te fel vuur ontbranden. Door reden kan men overtuigen, doch zoo men tot harde woorden toevlugt neemt, maakt men doorgaans het kwaad erger!

De Redactie.

Bij de ondergeteekenden is wel ontvangen van Mevrouw N. N. de somma van ƒ 5,99, voor de weduwe en kinderen van den verongelukten matroos *Schalkhaar*.

BROESE & COMP.

* * Heden morgen, ten 8 ure, beviel van eenen Zoon, SARA
* CATHARINA MULLER, geliefde Echtgenoot van

Nijmegen, C. A. VIEWEG.
den 12 Julij 1831.

AMORTISATIE SYNDICAAT.
VERPACHTING VAN TIENDEN.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal, op de navermelde dagen, uren en plaatsen publiek Verpachten: De TIENDEN geheven wordende in het ressort van deszelfs Kantoor, voor den Oogst van 1831, als:

Op Maandag den 18 Julij 1831, smorgens om 10 uren ten Gemeentenshuize van Alphen.
De TIENDEN van Alphen en Riel.
Op Denzelfden dag smiddags om 12 uren, ten huize en Herberge van *A. N. van Os* te Baarle-Nassau.
De TIENDEN in der Gemeente Baarle-Nassau, Ulicoten en Castelrée.
Op Woensdag den 20 Julij 1831, smiddags om drie uren, ten Huize en Herberge van *Pieter Hermans* te Zundert.
De TIENDEN van Rijsbergen en Zundert.
Op Donderdag den 21 Julij 1831, smiddags om drie uren, ten gemeentenshuize te Rijsbergen.
De TIENDEN van Chaam, Gilze en Rijen.
Op Maandag den 25 Julij 1831, smorgens om tien uren, ten stadhuize van Breda.
De DOMINIALE TIENDEN in de gemeenten Ginneken en Bavel, Prinsenhage en Teteringen.

De Kondities zullen, voor de verpachting, ter [illegible] ten Kantore van den ondergeteekende [illegible] ook nadere informatien te bekomen zijn.

Breda, den 1 Julij 1831.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

BEKENDMAKING.

HENDRIK STRUIJK VAN BERGEN, Notaris te Hunteloord, zal op Donderdag den 28 Julij 1831, aldaar te velde Verpachten: 13 Bunders en 36 Roeden TARWE, en ruim 9 Bunders PAARDEBOONEN en HAVER.

* * VERANDERING VAN AFVAART.

De Stoompacket *the King of the Netherlands*, Kapitein *Richard Sharp* (voor Passagiers en Goederen), zal wekelijks vertrekken:

Van Rotterdam Maandag | Van Londen Vrijdag.

Adres bij J. VAN OMMEREN Fz., Kargadoor.

[illegible] TE AMSTERDAM, te Amsterdam [illegible], Erfgenaam [illegible] van NAPOLEON BUONAPARTE, [illegible] SCHOUWTOONEEL VAN ZIJN GRAF. Het gezigt van zijn graf is op het eiland *St. Helena*, naar de natuur gekend, waarbij men zijne gedachte als *Nieuwjaar* [illegible] uitgedrukt, gelijkend, op zijn graf zittende, [illegible] bevat iets raadselachtigs voor den [illegible] wekt hem ook, bij de eerste [illegible] de geheele [illegible] verwondering [illegible] heeft zeker [illegible] voor den prijs van 35 Cents.

II. DE GEEST VAN VAN SPEIJK, *bezield de Hollandsche Land- en Zeemagt, ter verdediging en beschutting onzer Vaderlandsche Vlag.*

In het verschiet ziet men de stad *Antwerpen*, dezegewapende Zeemagt en het springen van *van Speijk's* Kanonneerboot; aan de andere zijde de Kanonneerboot en de sloep, tusschen beide den zwemmenden HOLLAND, en aan den wal vurende Mitrailleuses.

Bij de verdediging van ons aloud grondgebied, zien wij den geest van *van Speijk*, in dezelfde manier, de geschonde Hollandsche Vlag aangrijpende, alles in eene fraaije manier van teekening. Prijs 35 Cents.

DE UNIE.

III. De Geesten van WILLEM DE [illegible]STEN, met het zinnebeeld der Unie in de hand, van Prins MAURITS, met den degen bij de overwinning van Nieuwpoort, en van den Admiraal DE RUITER, op de rivier van Londen, aanschouwen op de grenzen de verdedigers der *zeven Provincien, en generaliteitslanden*, door hen en onze talrijke Voorouders met goed en bloed vrijgekocht. Prijs 35 Cents.

* * Bij de Gebroeders VAN CLEEF, in 's Gravenhage en te Amsterdam, is gedrukt en te bekomen: De [illegible] DES TIJDS, of de TOEKOMST [illegible] RIJK ONZES HEEREN, *Leeuwarde*, uitgevoerden in 's Gravenhage, door *J. H. Hilde d'Ailly*, [illegible] dikant te Brussel, naar het Fransch vertaald door Mr. [illegible] *van der Schaeff*, te Utrecht, in groot octavo, [illegible] Gulden. Van den *Franschen Tekst* zijn mede nog [illegible] voorhanden.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.